

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ympäristösopimukset 2025

**Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja
maiseman hoitosopimus
Kosteikkojen hoitosopimus
Alkuperäiskasvien ylläpitosopimus**

Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan ja
Etelä-Savon ELY-keskus

31.3.2025

Ympäristösopimukset ja yleisiä edellytyksiä

- Maatalousluonnon ja maiseman hoito (perinnebiotoopit, luonnonlaitumet)
- Kosteikkojen hoito
- 5-v sopimus, ei edellytetä ympäristösitoumusta
- Sopimusvuosi 1.5.-30.4.
- Sopimusala väh. 0,30 ha, lohkon vähimmäisala väh. 0,05 ha
- Lohkot aina pellon ulkopuolisia aloja (metsämaa, luonnonlaidun, muu alue; kosteikot aina muu alue)

Sopimuksen hakija ja hakeminen

- Viljelijä, rekisteröity yhdistys (L 1332/2022 §3), kosteikot myös vesioikeudellinen yhteisö
- Väh. 18 v, ei yläikärajaa
- Maksuhakemus vuosittain, jotta sopimus pysyy voimassa (pl. ylivoimaiset esteet)
- Sopimusalueen on oltava sopimuksen tekijän hallinnassa (L1333/2022). Vuokrasopimus koko sopimuskaudeksi **(tarkista kiinteistörajat vipusta!)**
- Toimenpiteissä tulee huomioida ehdollisuuden vaatimukset (mm. luonnonlaitumet avoimena säilyttäminen, tarvittaessa maankäyttölajin muutos tai lohkojako avoimen ja puustoisien alan lohkoiksi)

Maatalousluonnon ja maisemanhoito sopimus

- Tavoitteena edistää maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman kunnostamista ja /tai säilyttämistä
- Sopimus koostuu vuosittaisesta hoitokorvauksesta sekä haettaessa erillisestä 1-v. aitaamis- ja/tai raivaamiskorvauksesta
- Sopimus edellyttää hyväksyttyä suunnitelmaa (on pakollinen liite)
- Kohdennetaan kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja viljelymaiseman kannalta tärkeisiin alueisiin
- Hoitosuunnitelma tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että hoito on eduksi alueen maatalousluonnon monimuotoisuudelle

Sopimusala

Laiduntamalla tai niittämällä hoidettava
(Vna 78/2023 § 42)

- Perinnebiotooppi
- Arvokas perinnebiotooppi,
valtakunnallisesti tai maakunnallisesti
arvokas
- Luonnonlaidun
- Reunavyöhyke ja metsäsaareke

Korvaukset (Vna 78/2023 § 59)

- Sopimusalueet perinnebiotooppi, Arvoluokka 1 (V ja M-kohteet): 610,00 €/ha
- Sopimusalueet perinnebiotooppi, luonnonlaidun, Arvoluokka 2: 460,00 €/ha
- Vain kerran sopimuskauden aikana:
 - Kunnostusraivaus 450,00 €/ha (pääsääntöisesti uudet haettavat lohkot)
 - Aitaaminen 1500,00 €/ha
 - Petoaita 2400,00 €/ha

Kerran sopimuskaudella maksettavat (Vna 78/2023 § 44, § 45)

- sisällytettävä hoitosuunnitelmaan tai hoitosuunnitelman muutos:
 - Kunnostusraivaus (valmis hakuvuotta seuraavana vuonna 30.4.)
 - Aitaaminen (valmis hakuvuonna 31.12.)
 - Petoaidan rakentaminen (valmis hakuvuonna 31.12.)

Sopimuksen haussa huomioitavaa

- **Kaksinkertainen rahoitus**, esim. Helmi-kunnostus on kesken, tai toimenpiteestä maksetaan jo muuta EU:n tai kansallisen tukijärjestelmän tukea
- 1-vuotiset toimenpiteet:
 - Aitaustoimenpiteessä ilmoitettava metrimäärä
 - Kunnostusraivauksen ala tarvittaessa kasvulohkona

Yleistä hoitotoimenpiteistä

- Hoitotoimet aloitettava jokaisella lohkolla ensimmäisenä sopimusvuonna
- Sopiva laidunpaine, tehtävä viim. 15.9. mennessä
- Laidunnus muista laidunnurmista erillään (Vna 78/2023 46 §)
- Välivuosi loispaineen pienentämiseksi tai uhanalaisen lajin säilyttämiseksi -> tuen peruminen ja ilmoitettava elyyn
- Kivennäiset ja vitamiinit ok, muutoin ei lisärehua
- Ei vain yölaidun eikä talven jaloittelualue
- Metsälaitumilla oltava tarpeeksi valoaukkoja ja ruohokasvustoa
- **Romut, vanhat piikkilangat pois sopimuslohkoilta**

Hoitosuunnitelma (Vna 78/2023 § 35)

Kirjallinen hoitosuunnitelma, jossa

- Yksilöidyt perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet lohkokohtaisesti ja toteutusaikataulu vuosittain
- Hankkeen yleiskuvaus ja tavoitteet ympäristöön tai maisemaan + toimenpiteet miten edistävät tavoitteita
- Puustoon kohdistuvat hakkuut ja muut toimenpiteet
- Mahdollinen hoidon vaatima välivuosi laidunnuksessa (§ 58), jolloin hoitokorvausta ei makseta
- Hoitosuunnitelmassa huomioitava, jos lohko sijaitsee Natura tai luonnonsuojelualueella
- Mahdollisen kaksinkertaisen rahoituksen huomioiminen (esim. HELMI –kunnostus, Fingrid-sopimus)
- Selvitys mahdolliseen suurpetouhkaan varautumisesta
- **Lisäalat voimassa olevaan sopimukseen: hoitosuunnitelma päivitettävä**

Kosteikon hoitosopimus (Vna 78/2023 § 48, § 49)

- Tavoitteena edistää vesiensuojelua, luonnonmonimuotoisuutta tai kasvihuonepäästöjen vähenemistä
- Kohteina
 - laajat kosteikot,
 - kosteikkojen ketjut,
 - monimuotoisuuskosteikot,
 - luonnonmukaistetut uomat ja kaksitasouomat,
 - tulva-alueet ja –tasanteet sekä tulvapellot,
 - entiselle turvepellolle kasvihuonekaasupäästöjen hillitsemiseksi perustetut kosteikot
- Korvaus 500,00 eur/ha

Kosteikon hoitosuunnitelma

Hoitosuunnitelman sisältö

- rakennepiirustus
- hankkeen ja hoidon yleiskuvaus ja
- kosteikon hoidon päätavoite ja miten hoidolla saavutetaan tavoitteet
- Natura2000 tai suojelualueen hoidon rajoitukset
- selvitys kaksinkertaisesta rahoituksesta
- lohkokohteisesti hoitotoimenpiteet ja niiden toteuttamisaikataulu vuosittain

- Hoitotoimenpiteitä mm. raivaus ja niitto + poiskeruu, rakenteiden seuranta ja huolto, lietteenpoisto, vesikasvillisuuden poisto

Hoitopäiväkirja (momat ja kosteikot), Vna 78/2023 36 §, 44 §)

- Muistiinpanovelvollisuus eli hoitopäiväkirja/lohkomuistiinpanot sitä mukaa kuin hoitotoimenpiteitä toteutetaan
 - lohkon nimi
 - tunnus ja pinta-ala sekä
 - tehdyt toimenpiteet, niiden toteuttamisaika ja kesto sekä
 - laiduntavien eläinten keskimääräinen määrä laidunkauden aikana
- Ajantasaisten muistiinpanojen laiminlyönti voi vaikuttaa tukiin

Maastokatselmointi = hallinnollinen tarkastuskäynti 1/2

(Vna 78/2023 §40 L 1333/2022 11 §)

- Tehdään kaikkiin haettuihin ympäristösopimukseen viimeistään ennen toisen sopimusvuoden ensimmäistä maksua
- Maastokatselmoinnilla:
 - Mitataan pinta-ala
 - Tarkastetaan täyttääkö alue tuen myöntämisen edellytykset
 - Otetaan valokuvia
- Tärkeä tukihaussa ja sopimusalueen digitoinnissa, että haetulle peruslohkolle on piirretty oikea pinta-ala ja sijainti

Maastokatselmointi = hallinnollinen tarkastuskäynti 2/2

- Ilmoitus hakijalle max 14 vrk ennen tarkastusta
- Kasvikoodit : ympäristösopimus ala pysyvä nurmi
ympäristösopimusala puustoinen / muu ala
→varmistetaan pysyvän nurmen vaatimuksen täyttyminen (satelliittiseuranta 2025 alkaen)

Voidaan:

- Tarkentaa hoitosuunnitelma toimenpiteitä
- Pois rajata tukikelvotonta alaa

Muutokset sopimuskauden aikana

(L 1333/2022 12 §, 13 §, Vna 78/2023 §38 , §39)

- Hyväksytyn hoitosuunnitelman muuttaminen tuenhakijan aloitteesta
- Sopimukseen voi liittää lisäalaa sopimuskauden aikana
- Sopimusala voi vähetä, max 0,30 ha:iin saakka, jotta sopimus säilyy voimassa
- Sopimus voidaan siirtää tai jakaa
 - Jos hallinnan siirron myötä sopimusala vähenee alle 0,30 ha:n, sopimus raukeaa
- Hallinto voi muuttaa sopimusalaa sopimuskauden aikana
 - Valvonnan, pelto rt-ajantasaistuksen, korvauksen saajan aloitteesta, maastokatselmoinnin perusteella

Sopimuksesta luopuminen, sopimuksen purkaminen

Sopimuksesta voi luopua

- Ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden perusteella
- ala vähenee alle 0,30 ha:n siirron vuoksi
- Ympäristösopimus tai sen osa voidaan purkaa, jos tuenhakija on
 - Olennaisesti rikkonut sopimuksen ehtoja
 - Salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai antanut olennaisesti virheellisen tiedon

->takaisinperintä
- Jos luopuu sopimuksesta kesken sopimuskauden, uutta vastaavaa sopimusta ei voi antaa seuraavan 2 v:n aikana (L 1333/2022 15 §)

Alkuperäiskasvien ylläpito 1/2

- 5-vuotinen sopimus, korvaus: 400,00 eur/vuosi/lajike
- Sopimuksen ja maksun **haku paperilomakkeella** (elyyn), lomake 214, **maksun haku vuosittain**
- Sopimuksen voi hakea alkuperäiskasvilajikkeesta, joka on rekisteröity Ruokaviraston ylläpitämään Suomen kansalliseen kasvilajikeluetteloon
 - nurmi- ja rehukasvien sekä viljakasvien maatiaislajikkeet
 - juurikkaiden ja siemenperunoiden maatiaislajikkeet
 - öljy- ja kuitukasvien maatiaislajikkeet
 - vihannesten maatiaislajikkeet ja vanhat kauppalajikkeet sekä vanhojen kauppalajikkeiden muuntuneet kannat

Alkuperäiskasvien ylläpito 2/2

- Hakijan pitää varastoida ja säilyttää vähintään kahden hehtaarin kylvämiseen tarvittava määrä alkuperäiskasvilajikkeen kylvökelpoista siementä maatilalla
- Siemenen ylläpitoerä on muodostettava mahdollisimman hyvälaatuisesta siemenestä ja se on uusittava erän loppuessa tai siemenen itävyyden alentuessa.

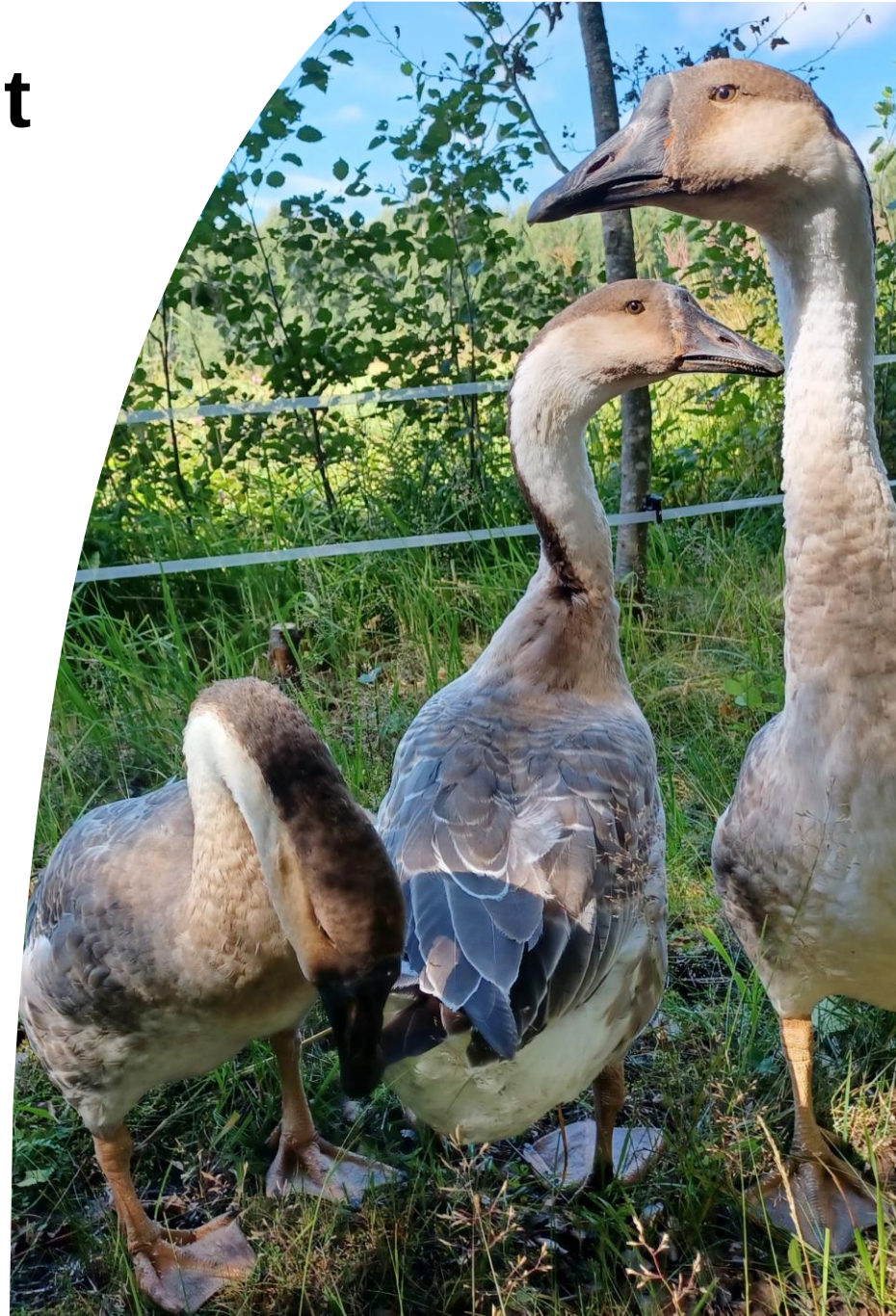
Vipu-palvelu sopimuksissa

Vipu-palvelussa ilmoitettavat kasvit

- Maankäyttölaji luonnonlaidun ja niitty (max 50 puuta/ha):
Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi
- Maankäyttölaji metsämaa, muu ala (yli 50 puuta/ha):
Ympäristösopimusala, puustoinen tai muu ala
- Kosteikon hoito: Ympäristösopimusala, kosteikko

Muutosvaihe tukihaussa 1.10.2025 asti (huomioi, että valvonta sulkee muutosmahdollisuuden):

- muuttaa kasvia Vipussa
- perua toimenpiteen, poistamalla toimenpiteen rastin lohkotiedoista
- lisätä toimenpiteen, lisäämällä toimenpiteen rastin lohkotietoihin
- poistaa lohko sopimuksesta ilmoittamalla ELY-keskukseen
- muuttaa kasvulohkon rajoja (kunnostusraivaus)

Lisäalojen hakeminen Vipu-palvelussa **Luonnos**

Lohkotiedot

Hakijan tiedot

Haettavat tuet

Luomu ja sopimukset

Lohkotietojen yhteenveto

Maatilan tiedot

Vipuneuvoja

Yhteenveto ja lähetykset

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus

Kosteikkojen hoitosopimus

▼ Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus 2023

Yhteenveto

Muokkaa

Sopimuslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Maankäyttölaji	Lohkon hallinta
0910036418	Viksten	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa
0910036418	Lastvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa
0910036418	Tryvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa
0910036418	Henttinen	1,20	Metsämaa	Omistuksessa

Hae sopimukselle lisäaloja

Näytä liitteet

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus

Sopimukselle haettavat peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala	Lohkon tyyppi	Maankäyttölaji	Lohkon hallinta	Toiminnot
☐	0910036418	Lisä_ala_1	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
☐	0910036418	Lisä_ala_2	1,21	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
☐	0910036418	Lisä_ala_3	1,22	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	
☐	0910036418	Lisä_ala_4	1,23	Metsämaa	Omistuksessa	

+ Lisää liite

Peruuta

Tallenna

Lisäalojen hakeminen Vipu-palvelussa **Luonnos**

- Lisäaloista liitetään hoitosuunnitelma mukaan
- Lisäaloihin tehdään maastokatselmointi 2 vuoden kuluessa.

Täyttöohjeet Tulosta yhteenveto

[← Takaisin](#) Maatalouden ja maiseman hoitosopimus

Lohkotiedot Hakijan tiedot Haettavat tuet Luomu ja sopimukset Lohkotietojen yhteenveto Maatilan tiedot Vipuneuvoja Yhteenveto ja lahetys

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus Kosteikkojen hoitosopimus

▼ Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus 2023

⚠ Läheta kaikki liitteet hakuajana.

Yhteenveto [Muokkaa](#)

Sopimuslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Maankäyttölaji	Lohkon hallinta	Ensimmäinen vuosi
▶ 0910036418	Viksten	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Lastvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Tryvik	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Henttinen	1,20	Metsämaa	Omistuksessa	2023
▶ 0910036418	Lisä_ala_1	1,20	Luonnonlaidun ja -niitty	Omistuksessa	2024

[Hae sopimukselle lisäaloja](#)

[Näytä liitteet](#)

Aitaus- ja petoaitaustoimenpiteen ilmoittaminen Vipu-palvelussa (1/2)

[Palaa hakemuksen/ilmoituksen valintaan](#) **Hae/ilmoita - Peltotukien haku**

[Täyttöohjeet](#) [Tulosta yhteenveto](#)

Lohkotiedot Hakijan tiedot Haettavat tuet Lohkotietojen yhteenveto Maatil

Peruslohkolista

52	Poik	0,36
53	Kc	0,49

A 1,73 ha

Kasvi *
Ympäristösopimusala, puustoinen tai muu ala

Luomun vaihe *
1. vuoden siirtymävaiheessa

Ympäristökorvauksen toimenpiteet

☒ Aitaus-toimenpide
☐ Kunnostusraivaus-toimenpide
☐ Petoaitaus-toimenpide

Ilmoita ko. kasvulohkolle tarvittavan aidan pituus metreinä.

Aidan pituus *
 m

Pakollinen kenttä: *

Peruuta Tallenna

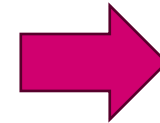

Aitaus- ja petoaitaustoimenpiteen ilmoittaminen Vipu-palvelussa (2/2)

aitaus- ja petoaitaustoimenpiteen ilmoittamisen yhteydessä ilmoitetaan aidan metrimäärä. Sen voi ilmoittaa kahdella tapaa:

1. Kokonaismetrimäärä jollekin lohkoista, jotka aidataan.
2. Erikseen jokaiselle aidattavalla lohkolle osuva metrimäärä aidasta

Metrit voi mitata Vipun *Mittaa etäisyys* -karttatyökalun avulla (oikean alareunan työkalut)

Kunnostusraivaustoimenpiteen ilmoittaminen Vipu-palvelussa

Kasvulohkot

A 1,73 ha

Kasvi

Ympäristösopimusala, puustoinen tai muu ala

Luomun vaihe

1. vuoden siirtymävaiheessa

Ympäristökorvauksen toimenpiteet

Aitaus-toimenpide

Aidan pituus

252 m

Lisätiedot

-

Lisää uusi kasvulohko

Piirrä kunnostusraivaus-
toimenpiteestä oma
kasvulohko, lisää kasvi
tiedot ja tallenna.

Lisää kasvitiedot

Lisää kasvulohkoille kasvitiedot.

✓ Kaikilla lohkoilla on kasvitiedot

A B

← Kasvulohko B 0,28 ha →

Kasvi *

Ympäristösopimusala, puustoinen tai n ▼

Luomun vaihe *

Ei ole luomutuotannossa ▼

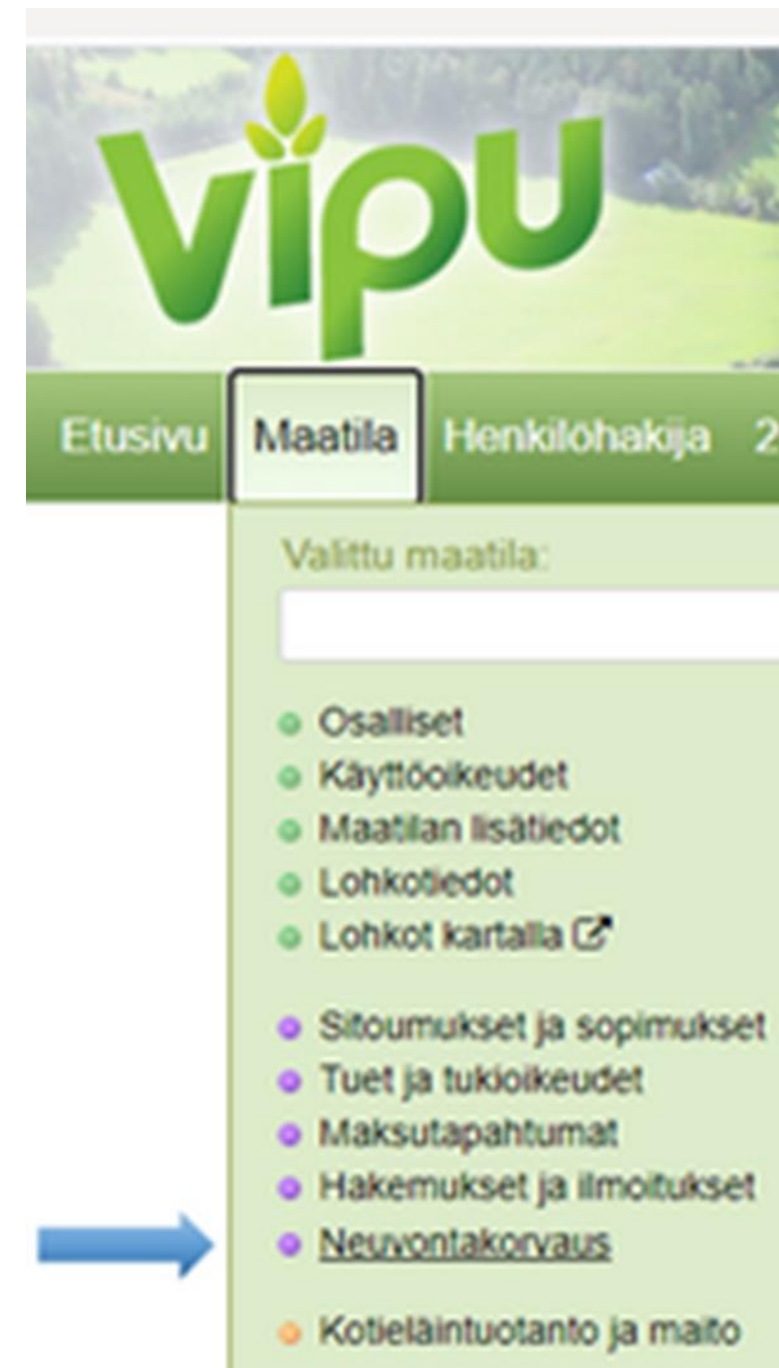
Ympäristösopimusalan toimenpiteet

- ☒ Kunnostusraivaus -toimenpide
- ☐ Aitaamis -toimenpide
- ☐ Petoaita -toimenpide

Lisätiedot

Neuvo (Vna 1377/2022)

- vuosina 2023–27 viljelijä voi saada EU-maaseuturahastosta rahoitettavaa neuvontaa 10 000 € :lla
- korvaus on 75 €/h, josta viljelijän osuudeksi jää arvonlisäveron osuus neuvonnan kokonaiskustannuksista, neuvontaorganisaatio hakee korvauksen
- **Ympäristösopimuksen hoitosuunnitelma sisältyy Neuvo-korvauksen piiriin**
- Linkki Ruokaviraston neuvontakorvaukseen <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maalous/maatilojen-neuvonta/>

Varhaisen tuen palvelut/ Työkykyneuvoja 1/2

Lakisääteinen palvelu 1.1.2025 alkaen MYEL-vakuutetuille

- Tavoitteena työkyvyn tukeminen, työkyvyttömyyden ennaltaehkäisy sekä työurien pidentäminen
- Työkykyneuvojen palvelut
- Harkinnanvaraiset ostopalvelusitoumukset mielenterveyden asiantuntijapalveluihin
- Työkyvyn tukemiseen liittyvä koulutus, viestintä ja digitaaliset palvelut
- Varhaisen tuen verkoston ylläpitäminen ja koordinointi

Alkukartoitus puhelimessa

- Tarvittaessa sovitaan tapaaminen

Varhaisen tuen palvelut/ Työkykyneuvoja 2/2

Työkykyneuvoja on luotettava, puolueeton kuuntelija

- Keskustelee ja koordinoi, auttaa eteenpäin
- Usein jo keskustelu ulkopuolisen kanssa auttaa jäsentelemään ajatuksia.
- Tarkastellaan tilan ja yrittäjän tilannetta kokonaisvaltaisesti
- Pohditaan yhdessä ratkaisuvaihtoehtoja
- Ohjataan tarpeen mukaisiin palveluihin

Työkykyneuvojien tarjoama apu on maksutonta ja luottamuksellista

Aluehallinnon uudistus 2026 alkaen

ELY-keskukset yhdistyvät:

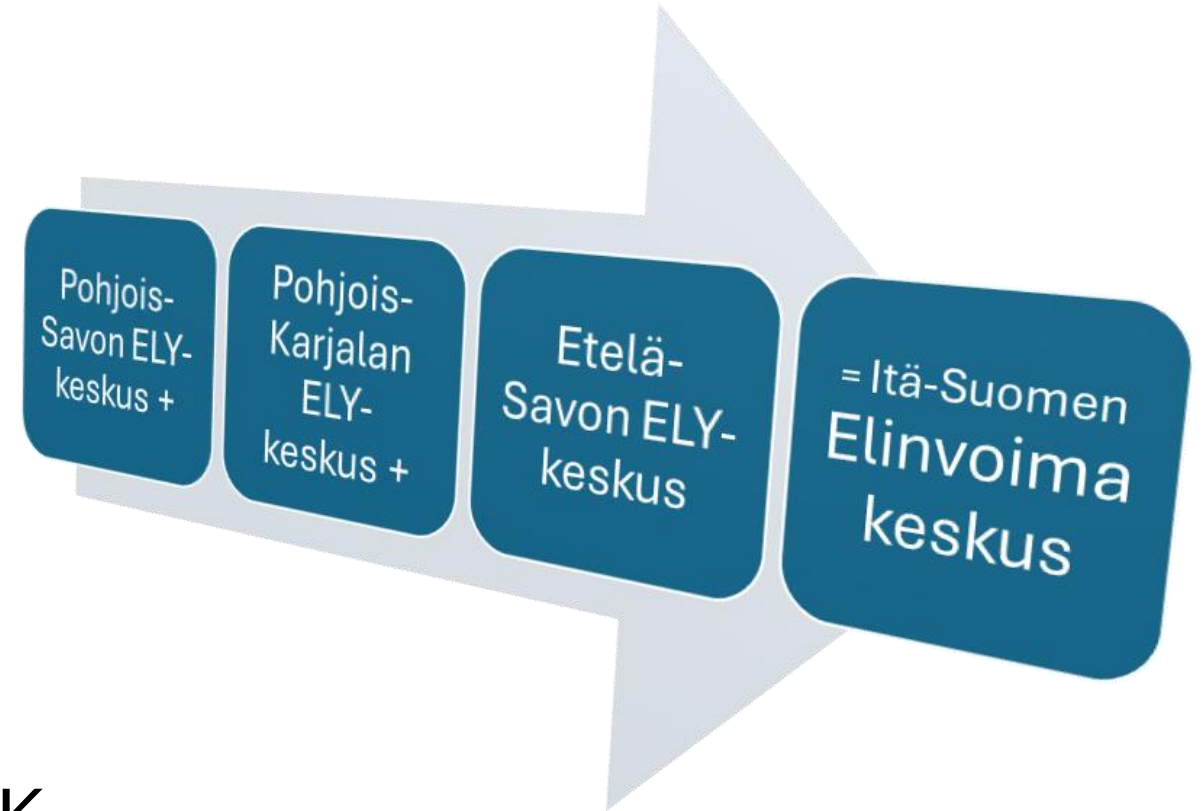
- Pohjois-Savon ja
- Pohjois-Karjalan ja
- Etelä-Savon Ely-keskus

tammikuussa 2026 käynnistyy

Itä-Suomen Elinvoimakeskus EVK

- toiminnot jatkuvat entisellään, todennäköisesti yhteystiedot päivittyvät. Elinvoimakeskukseen siirtyvät tehtävät siirtyvät elinvoimakeskukseen.

Pohjois-Savon ELY-keskus

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) ,
PL 2000
70101 Kuopio

Käyntiosoite: Kallanranta 11, Kuopio
vaihde 0295 026 500

Kosteikot ja maatalous maiseman monimuotoisuussopimukset:

Mustonen Minna (ELY) minna.mustonen@ely-keskus.fi +358 40 488 1554

Alkuperäisrodut ja –kasvit :

Minna-Mari Huupponen minna-mari.huupponen@ely-keskus.fi

Ympäristösopimusten sähköposti

ymparistosopimus.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Kirjaamo kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskus (ELY)

PL 69, 80101 Joensuu

Käyntiosoite: Kauppakatu 40 B, 80101 Joensuu

Vaihde: 0295 026 000

Ympäristösopimukset: Kaisa Rummukainen,

[kaisa.rummukainen\(at\)ely-keskus.fi](mailto:kaisa.rummukainen(at)ely-keskus.fi), puh. 02950 26097

Kirjaamo: [kirjaamo.pohjois-karjala\(at\)ely-keskus.fi](mailto:kirjaamo.pohjois-karjala(at)ely-keskus.fi)

Etelä-Savon ELY-keskus

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) ,
PL 164, 50101 Mikkeli
Käyntiosoite: Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli
vaihde 029 502 4000

ELY ESA luomu ja ympäristösopimukset luomu.ymparistosopimus.etela-savo@ely-keskus.fi
ELY Kirjaamo Etelä-Savo kirjaamo.etela-savo@ely-keskus.fi

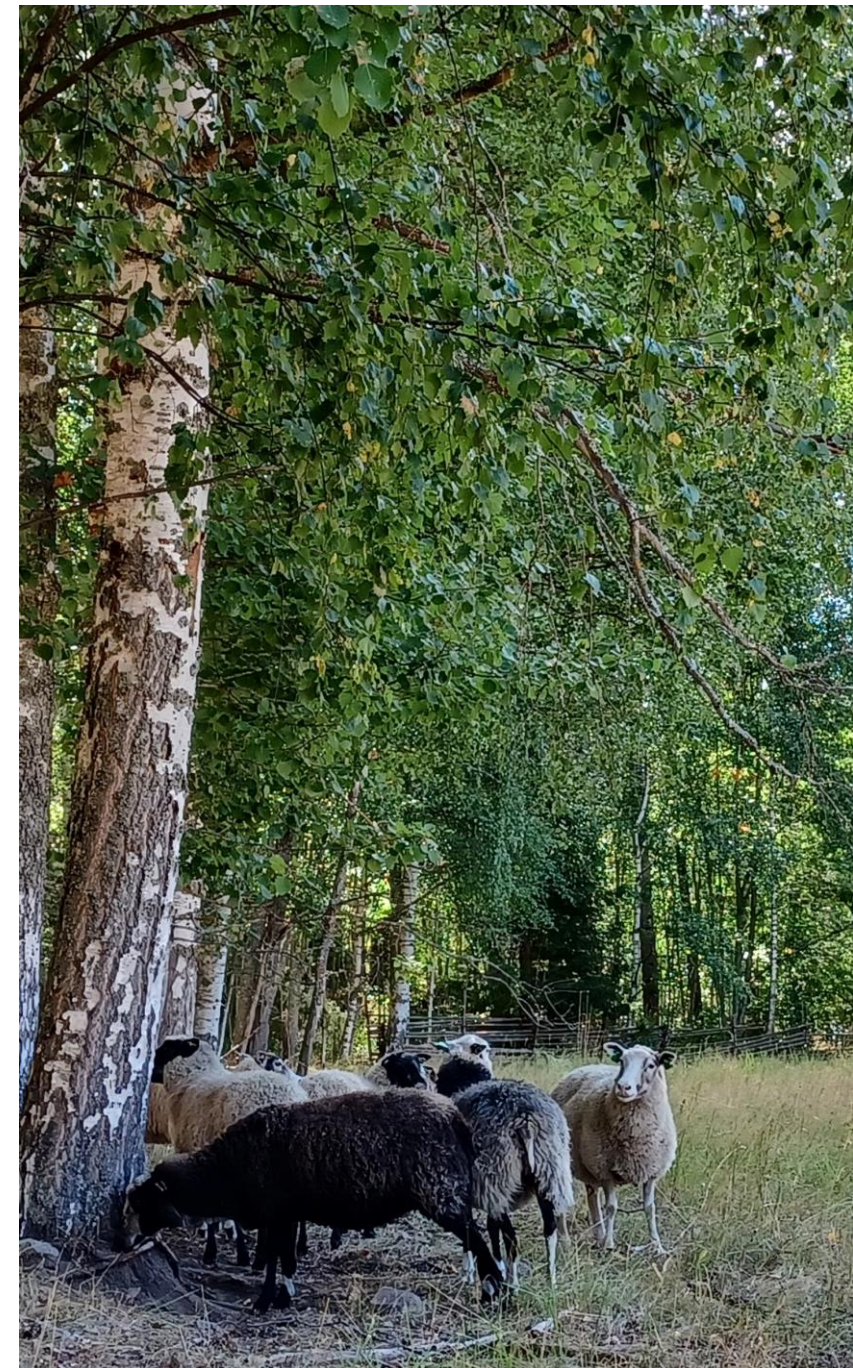
Maatalosluonnon monimuotoisuuden ja maisemanhoito sopimus:

Teittinen Hillevi (ELY) hillevi.teittinen@ely-keskus.fi , +358 50 351 2155

Kosteikkojen hoito sopimukset:

Siikavirta Kaija (ELY) kaija.siikavirta@ely-keskus.fi +358 40 503 8825

Yksikön päällikkö Lehtinen Ilpo (ELY) ilpo.lehtinen@ely-keskus.fi +358 50 390 2419

2025 linkkejä

- [Sopimusehdot: Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito 2024 - Ruokavirasto](#)
- [CAP27-aineistot neuvojille - Ruokavirasto](#) Ruokaviraston tukihaku 2025 koulutusmateriaalit
- [Vinkkejä ympäristösopimukseen](#) Ruokaviraston uutiskirje 5.3.2025
- [Sopimukseen sisältyvät kunnostustoimenpiteet](#) (Ruokavirasto.fi)
- [Maastokatselmointiohje 2023](#) (Ruokavirasto.fi)
- [Vipu-palvelun käyttöohjeet](#) (Ruokavirasto.fi)
- [Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksen, luonnonhaittakorvauksen, luonnonmukaisen tuotannon korvauksen ja ei-tuotannollisia investointeja koskevan korvauksen hakemisesta vuonna 2025](#) (Finlex.fi)
- [Kaksinkertaisen rahoituksen huomioonottaminen ympäristösopimuksissa](#) (Ruokavirasto.fi)
- [Metsäkatoasetuksen tulkinta tarkentunut – navettainvestoinnit ja luonnon monimuotoisuutta edistävät toimenpiteet voivat jatkua](#) (Ruokavirasto.fi)
- [Maataloustuotannon kirjaamisvaatimukset 2025](#) (Ruokavirasto.fi)